

**Ministerul Sănătății al Republicii Moldova
Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”**

APROB

Negrean Mariana, directoare
CEMF „Raisa Pacalo”

„17” mai 2023

CURRICULUMUL STAGIULUI DE PRACTICĂ

P.02.O.002 STAGIUL PRACTIC DE SPECIALITATE NR. I

Specialitatea **91610. Farmacie**

Calificarea *Asistent farmacist MD/70916/076*

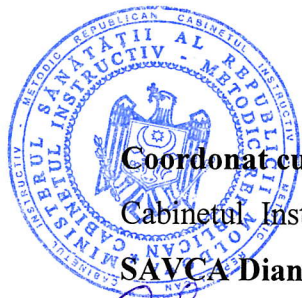
Aprobat:

La ședința Consiliului metodic-științific din 16 mai 2023,

COBILEANSCHI Syetlana, directoare adjunctă pentru activitatea educațională, didactică și metodică Syetch.

La ședința Catedrei Discipline farmaceutice din 03 aprilie 2023,

BARNACIUC Violeta, șefa catedrei Discipline farmaceutice Barnaciuc.

Coordonat cu:

Cabinetul Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății,

SAYCA Diana, șefa Cabinetului Instructiv-Metodic Republican al Ministerului Sănătății

Sayca, „17” mai 2023.

Autori:

IVANCOV Ludmila, șefă secție învățământ, profesoară la Discipline farmaceutice, grad didactic unu

CRÎȚCHI Tatiana, directoare adjunctă pentru instruirea practică, grad managerial doi, profesoară la Discipline igienice, grad didactic superior

MUSTEAȚĂ Ana, profesoară la Discipline farmaceutice

Recenzenți:

SOLOARI Rodica, dr. șt. farm., șefă secție Forme magistrale, Centrul Farmaceutic Universitar „Vasile Procopișin”, USMF „Nicolae Testemițanu” Solonari, „07” 04 2023.

CROITOR Irina, farmacist-diriginte, categorie superioară în specialitate, IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”, membră a Asociației Farmaciștilor din Republica Moldova Croitor, „11” 04 2023.

CUPRINS

I.	Preliminarii	4
II.	Motivația, utilitatea stagiului de practică pentru dezvoltarea profesională	5
III.	Competențe profesionale specifice stagiului de practică	6
IV.	Administrarea stagiului de practică	6
V.	Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică	6
VI.	Sugestii metodologice	8
VII.	Sugestii de evaluare a stagiului de practică	9
VIII.	Cerințe față de locurile de practică	11
IX.	Resursele didactice recomandate elevilor	13
X.	Anexe	15

I. PRELIMINARII

Sănătatea reprezintă o prioritate națională, care este atât un scop în sine, cât și o premisă primordială pentru atingerea obiectivelor de dezvoltare economică durabilă și socială.

Ameliorarea și fortificarea parametrilor de sănătate a populației pot fi realizate doar prin intermediul intervențiilor multidisciplinare și intersectoriale, necesară fiind implicarea tuturor sectoarelor, ale căror politici și programe au impact major asupra sănătății publice.

Un sistem de sănătate care funcționează bine asigură accesul universal și echitabil la produse farmaceutice și medicale esențiale, sigure și eficiente, precum și utilizarea lor rațională. Orientarea socială a asistent farmacistului este dictată de rolul important al medicamentului în procesul de prevenire a îmbolnăvirilor, menținere și sporire a sănătății publice.

Modernizarea procesului educațional, racordarea lui la cerințele reale ale vieții, asigurarea calității educației și alinierea sistemului educațional la valorile și standardele europene, au determinat necesitatea actualizării *Curriculumului stagiului de practică*.

Procesul de instruire practică în învățământul profesional tehnic postsecundar se organizează în corespundere cu documentele legislative și normative din țară, prin coordonarea și racordarea la cerințele europene, care promovează calitatea pregătirii cadrelor farmaceutice cu studii profesionale postsecundare.

1. Clasificatorul Ocupațiilor din Republica Moldova, 2021, Hotărârea Guvernului Nr. 208 din 30.09.2021; în: Monitorul Oficial, 2021, nr. 239-248, art. 463.
2. Standardul calificării la specialitatea Farmacie, calificarea Asistent farmacist, Decizia Consiliului Național pentru Calificări Nr.1 din 10.12.2018; https://mecc.gov.md/sites/default/files/sc_4_cncrm_asistent_farmacist_.pdf
3. Profilul ocupațional la programul de formare profesională 91610 Farmacie, calificarea Asistentfarmacist, validat prin Ordinul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM Nr. 964 din 17.08.2018 [citată 18.09.2022]; https://cemf.md/upload/PROFIL_OCUPAIONAL/2018_2019_/Anexa_1.1.1.7_Profil_ocupaional_AF.PDF
4. Planul de învățământ la Specialitatea Farmacie 91610, calificarea Asistent farmacist, aprobat de MS RM și MEC RM, 2022.
5. Regulamentul privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică în învățământul profesional tehnic postsecundar și postsecundar nonterțiar, Ordinul Ministrului Educației nr. 1086 din 29 decembrie 2016.

Stagiul practic de specialitate nr. 1 reprezintă o parte integrantă și obligatorie a procesului educațional care se realizează cu scopul de a dezvolta și consolida competențe profesionale specifice necesare viitorului asistent farmacist.

Pe parcursul activității practice, elevii se familiarizează și se implică în activitățile specifice profesiei de asistent farmacist sub coordonarea, supravegherea și verificarea farmacistului îndrumător de practică, profesorului metodist.

Stagiul de practică reprezintă un rol aplicativ în pregătirea profesională a viitorului asistent farmacist prin realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă, promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități.

II. MOTIVAȚIA, UTILITATEA STAGIULUI DE PRACTICĂ PENTRU DEZVOLTAREA PROFESIONALĂ

Instruirea practică, fiind o parte obligatorie a programului de formare profesională inițială, reprezintă elementul distinctiv în formarea aplicativă a specialiștilor farmaceutici cu studii postsecundare, axându-se pe implementarea legislației farmaceutice în vigoare. În conformitate cu recomandările directivei UE de recunoaștere a calificării profesionale (Directiva 2013/55/EG) volumul de ore pentru instruirea practică, conform *Planurilor de învățământ* este extinsă până la 50% din numărul total de ore.

Inovația formării prin practică a viitorilor specialiști la calificarea *Asistent farmacist* este reprezentată prin cumularea creditelor transferabile, în corelare cu tipul și durata stagiului practic.

Stagiul practic de specialitate nr. I la calificarea *Asistent farmacist* este organizat în anul Ide studii, semestrul II, pe parcursul a 4 săptămâni: 2 săptămâni la *Inițierea în sisteme informaționale și aspecte sanitaro-igienice în activitatea farmaceutică* și 2 săptămâni la *Botanica farmaceutică*. Se desfășoară în unități farmaceutice autorizate și Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”.

La compartimentul *Inițierea în sisteme informaționale și aspecte sanitaro-igienice în activitatea farmaceutică*, se urmăresc următoarele obiective: contribuția la identificarea categoriilor de produse farmaceutice și parafarmaceutice cu ajutorul software; inițierea în utilizarea funcțiilor software-ului specializat în evidența medicamentelor la etapele de recepție cantitativă, calitativă și valorică, depozitarea, identificarea produselor existente în stoc, familiarizarea cu lista OTC a medicamentelor, fundamentarea și sistematizarea cunoștințelor despre regimul sanitar. Compartimentul organizat în unitatea farmaceutică are ca fundament cunoștințele dobândite la unitățile de curs F.01 O.010 *Propedeutica farmaceutică*, F.02.O.013 *Igiena cu bazele microbiologiei*, S.02 L.034 *Farmacie socială* și constituie o activitate complexă de sine stătătoare a elevilor care va contribui la crearea precondițiilor de studiere a viitoarelor unități de curs prevăzute de planul de învățământ: S.03. L.035 *Marketing farmaceutic*, S.04 O.022 *Organizarea activității farmaceutice, I*, S.05 O.026 *Organizarea activității farmaceutice, II*.

La compartimentul *Botanica farmaceutică* se urmăresc următoarele obiective: recunoașterea și studierea plantelor medicinale în corelare cu criteriile morfo-anatomice; dezvoltarea competențelor și abilităților de determinare a resurselor de plante medicinale; elaborarea hărții geobotanice a plantelor medicinale în una din zonele geografice a Republicii Moldova; însușirea deprinderilor practice de colectare, uscare, păstrare a plantelor medicinale ierborizate; determinarea plantelor ierborizate și etichetarea lor cu ajutorul *Determinatorului de plante din flora Republicii Moldova*.

Compartimentul dat are la bază cunoștințele anterior dobândite la unitatea de curs F.02 O.014 *Botanica farmaceutică* și servește ca start de pregătire către unitățile de curs S.03 O.019 *Farmacognozie, I*, S.04 O.023 *Farmacognozie, II*, S.02 A.027 *Farmaco- și fitoterapie*.

În cadrul stagiului de practică viitorul asistent farmacist activează în cadrul unei echipe, realizând diverse sarcini și activități specifice domeniului farmaceutic, aprofundând cunoștințele teoretice și abilitățile practice. Elevii vor dezvolta o comunicare eficientă în diverse situații profesionale, într-un mod civilizată și politicos.

III. COMPETENȚE PROFESIONALE SPECIFICE STAGIULUI DE PRACTICĂ

- CPS1.** Inițierea cu diverse tipuri de software în prestarea serviciilor farmaceutice conform standardului ocupațional.
- CPS2.** Familiarizarea cu principiile și particularitățile de recepție, depozitare și verificare a stocurilor de produse farmaceutice și parafarmaceutice.
- CPS3.** Respectarea normelor sanitaro-igienice în activitatea farmaceutică.
- CPS4.** Identificarea în natură și descrierea organografică a plantelor medicinale.
- CPS5.** Dezvoltarea atitudinii corecte față de patrimoniul vegetal al țării în scopul conservării biodiversității.
- CPS6.** Utilizarea corectă a vocabularului specific domeniului botanicii farmaceutice.

IV. ADMINISTRAREA STAGIULUI DE PRACTICĂ

Codul stagiului de practică	Denumirea stagiului de practică	Semestrul	Numărul de săptămâni	Numărul de ore	Perioada	Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
P.02.O.002	<i>Stagiu practic de specialitate nr. I</i>	II	4	120	mai-iunie	Portofoliul	4

V. DESCRIEREA PROCESULUI DE DESFĂȘURARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ

Activități/sarcini de lucru	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Durata de realizare
UC1. Inițierea elevilor cu cerințele față de realizarea stagiului de practică, documentația și regulile tehnicii securității muncii în unitățile farmaceutice și Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”.	Agenda formării profesionale	Prezentarea agendei de formare profesională	12 ore
UC2. Evaluarea respectării cerințelor Regulamentului sanitar privind dotarea și exploatarea farmaciilor și depozitelor farmaceutice	Unitatea farmaceutică dotată și exploatată conform cerințelor în vigoare	Evaluarea cunoașterii prevederilor Regulamentului în vigoare	
UC3. Familiarizarea cu elementele normative tehnice și ecologice în determinarea, colectarea și ierborizarea plantelor medicinale.	Regulamentul tehnicii securității	Prezentarea agendei de formare profesională	
UC4. Familiarizarea elevilor cu	Lista funcțiilor	Evaluarea	

software utilizate în unitatea farmaceutică.	realizate cu ajutorul software	cunoașterii software	6 ore
UC5. Participarea la recepționarea produselor farmaceutice și parafarmaceutice.	Produse farmaceutice, parafarmaceutice recepționate.	Evaluarea complexității indicilor verificați	6 ore
UC6. Participarea la procesul de depozitare a medicamentelor și produselor parafarmaceutice.	Medicamente depozitate conform regulilor de păstrare	Evaluarea respectării particularităților de depozitare a medicamentelor	12 ore
UC7. Identificarea prezenței medicamentului prin sistemul informațional automatizat de evidență a medicamentelor.	Medicamente identificate în unitatea farmaceutică	Capacitatea de verificare a prezenței medicamentelor cu ajutorul softului	12 ore
UC8. Asistarea farmacistului în procesul de identificare a produselor cu termen de expirare apropiat (cu ajutorul software).	Lista produselor cu termen de expirare apropiat	Prezentarea listei produselor cu termen de expirare apropiat	6 ore
UC9. Compararea stocului de medicamente din farmacie în raport cu lista OTC de pe pagina web a AMDM	Extras din lista OTC (minim 10 poziții)	Prezentarea extrasului din lista OTC	6 ore
UC10. Identificarea morfologiei rădăcinii și metamorfozelor	Rădăcini metamorfozate	Prezentarea plantelor cu rădăcini metamorfozate	6 ore
UC11. Identificarea morfologiei lăstarului și metamorfozelor	Lăstari metamorfozați	Prezentarea plantelor cu lăstari metamorfozați	6 ore
UC12. Identificarea morfologiei frunzei și metamorfozelor	Frunze metamorfozate	Prezentarea plantelor cu frunze metamorfozate	6 ore
UC13. Identificarea diverselor tipuri de inflorescențe	Tipuri de inflorescențe	Prezentarea plantelor cu diverse tipuri de inflorescențe	6 ore
UC14. Identificarea speciilor de plante medicinale din flora spontană	Plante medicinale din flora spontană	Prezentarea plantelor medicinale din flora spontană	6 ore
UC15. Identificarea speciilor de plante medicinale din colecțiile de teren	Plante medicinale din colecțiile de teren	Prezentarea plantelor medicinale din	6 ore

		colecțiile de teren	
UC16. Identificarea speciilor de plante medicinale din colecțiile de seră	Plante medicinale din colecțiile de seră	Prezentarea plantelor medicinale din colecțiile de seră	6 ore
UC17. Cunoașterea unităților taxonomice de bază	Unități taxonomice de bază	Taxonomia speciilor de plante cu valoare farmaceutică	6 ore
UC18. Însușirea procedeeelor și metodelor de ierborizare și uscare a materialului botanic	Plante medicinale etichetate conform cerințelor	Prezentarea materialului botanic pregătit pentru ierbar	6 ore
UC19. Reflectarea rezultatelor <i>Stagiul practic de specialitate nr. I</i> în actele de totalizare.	Portofoliul stagiului de practică Agenda formării profesionale Raportul stagiului de practică Referința elevului	Prezentarea publică a portofoliului Susținerea raportului stagiului de practică	6 ore

VI. SUGESTII METODOLOGICE

Demersul didactic pe parcursul *Stagiul practic de specialitate nr. I* se axează pe elev, poziția acestuia fiind activ-participativă. Elevul realizează sarcinile conform obiectivelor în vederea formării competențelor profesionale specifice, asumându-și responsabilități, manifestând gândire critică.

Delegarea elevilor la *Stagiul practic de specialitate nr. I* este anticipată de informarea lor cu privire la tipul, locul realizării stagiului de practică, normele și cerințele securității și sănătății în muncă, precum și alte aspecte organizatorice. Elevilor li se oferă foaia de delegare în care este indicat ordinul de repartizare la stagiul de practică.

Pe parcursul realizării *Stagiului practic de specialitate nr. I* toate activitățile elevilor sunt supravegheate de către profesorul metodist și farmacistul - mentor din partea instituției farmaceutice.

Managementul activității profesorului metodist/mentorului este asigurată de o gamă de documente reglementative și de evaluare, care sunt perfectate și gestionate în termenii stabiliți. Nomenclatorul de acte pentru profesorul metodist include:

1. Obligațiunile profesorului metodist/mentorului în cadrul stagiului practic.
2. Raportul de autoevaluare a activității profesorului metodist privind efectuarea stagiului practic.
3. Registrul de evidență a frecvenței și reușitei elevilor pentru anul de învățământ, propus de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova.

Pe parcursul realizării *Stagiului practic de specialitate nr. I*, elevii completează portofoliul stagiului de practică, conform *Nomenclatorului de acte (Anexa nr.1)*. Activitățile de perfectare/completare a documentației recomandate stimulează la elevi abilitățile specifice de

lucru cu documentația de referință, dezvoltă responsabilitatea elevilor, asigură posibilitatea de evaluare finală a stagiului de practică.

Nomenclatorul de acte pentru *Stagiul practic de specialitate nr. I* include următoarele documente:

1. Extras din actele normative cu privire la activitatea farmaceutică – Legea nr.1456 din 25.05.1993 „Cu privire la activitatea farmaceutică”, Legea nr.1409 din 17.12.1997 „Cu privire la medicamente”, Legea nr. 382 din 06.05.1999 „Cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor”, Hotărârea de Guvern nr. 504 din 12 iulie 2012 pentru aprobarea „Regulamentului sanitar privind dotarea și exploatarea farmaciilor și depozitelor farmaceutice”, Ordinul MS al RM nr. 960 din 01.10.2012 „Cu privire la modul de prescrie și eliberare a medicamentelor”, Ordinul MS al RM nr. 334 din 19.06.1995 „Cu privire la aprobarea Instrucției despre regimul sanitar în întreprinderile și instituțiile farmaceutice”.
2. Codul deontologic al lucrătorului medical și al farmacistului nr. 192 din 24.03.2017;
3. Raport privind realizarea stagiului de practică;
4. Referința elevului;
5. Agenda formării profesionale - model propus de Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova;
6. Produsele realizate pe parcursul stagiului de practică: lista produselor cu termen de expirare apropiat, lista funcțiilor realizate cu ajutorul software, extras din lista OTC, ierbar cu plante medicinale.

Agenda formării profesionale (*Anexa nr.2*) reprezintă un instrument de înregistrare și monitorizare a activităților realizate de către elevi la locul de desfășurare a stagiului de practică. Elevii vor consemna în Agenda formării profesionale sarcinile de lucru planificate și realizate, de asemenea vor fi descrise zilnic activitățile realizate. Activitățile înregistrate în agenda formării profesionale sunt evaluate zilnic prin notă și semnătură de către reprezentantul unității farmaceutice.

Calitățile profesionale, atitudinale și psihosociale demonstrate de către elevi pe parcursul *Stagiului practic de specialitate nr. I*, sunt evaluate de către specialistul din domeniul practic și specificate în Referința elevului (*Anexa nr.3*), care este semnată de conducătorul din partea unității farmaceutice și confirmată cu ștampilă. Referința ulterior este arhivată în dosarul personal al elevului.

La finele stagiului de practică la compartimentul *Botanica farmaceutică* elevul prezintă plantele selectate pentru ierbar cu eticheta provizorie.

Elevul structurează și întocmește un raport despre activitatea realizată conform cerințelor propuse în model (*Anexa nr.4*). Raportul stagiului de practică se întocmește pe parcursul desfășurării lui, iar după finalizarea perioadei stagiului de practică, se prezintă pentru control și avizare conducătorului. Elaborarea raportului stagiului de practică dezvoltă capacitățile de generalizare și analiză referitor la activitățile realizate.

VII. SUGESTII DE EVALUARE A STAGIULUI DE PRACTICĂ

Activitatea didactică reprezintă un sistem al interferenței celor trei activități: predare – învățare – evaluare, care se desfășoară simultan și asigură eficiență doar în cazul când formează o unitate, o continuitate. Evaluarea competențelor pornește de la definirea clară a acestora, drept capacitate de soluționare a problemelor într-un context dat. Prin urmare, pentru evaluarea abilităților specifice și a competențelor profesionale trebuie identificate cunoștințele acumulate, deprinderile formate, atitudinile și abilitățile dezvoltate.

Evaluarea stagiului de practică se realizează atât pe perioada de desfășurare a practicii, cât și la finalizarea acestei activități. Evaluarea scoate în evidență nivelul în care se formează competențele profesionale specifice, va viza aprecierea nivelului de dezvoltare la elevi a competențelor profesionale conform curriculumului stagiului de practică.

Obiectivele evaluării formării prin practică vor urmări progresul *asistentului farmacist* cu referire la abilitățile profesionale specifice formate, inițiativa profesională, atitudinile față de pacient și față de profesia aleasă, interesele privind evoluția personală în diferite activități profesionale. Procesul de evaluare este continuu, obiectiv și deschis.

Evaluarea continuă a sarcinilor practice aplicative se realizează în perioada de desfășurare a *Stagiului practic de specialitate nr. I* de către farmacistului îndrumător de practică din instituția farmaceutică.

Evaluarea finală a stagiului de practică se va realiza de către profesorul metodist în baza:

- criteriilor stabilite în curriculum și activității elevului pe parcursul stagiului practic, evaluată de farmacistul-mentor din unitatea farmaceutică;
- completării și prezentării portofoliului: complexitatea portofoliului, corectitudinea completării agendei de formare profesională, elaborării raportului cu privire la realizarea stagiului de practică, respectarea disciplinei de muncă și existența aprecierii date de conducătorul practicii din partea agentului economic;
- calculării mediei simple cu sutimi fără rotunjire, formată din notele curente acumulate zilnic și nota acordată pentru portofoliul stagiului de practică.

$$MSP = (MNC + NAP) : 2$$

MSP - media stagiului practic
MNC - media notelor curente

NAP - nota acordată pentru portofoliu

Cadrul didactic metodist/mentorul din cadrul unității farmaceutice își va alege setul de metode de evaluare, precum și materiale - instrumente de evaluare, formele de evaluare ce corespund conținuturilor stipulate în capitolul V. Descrierea procesului de desfășurare a stagiului de practică. Aprecierea se va face în baza de criterii. Criteriile de notare contribuie la formularea unei evaluări obiective. Astfel, în calitate de criterii de apreciere a produsului realizat de către elevi sunt recomandate:

Nr. d/o	Categoria de produs	Criterii de evaluare a produsului
1.	Agenda formării profesionale a elevului	<ul style="list-style-type: none"> - relevanța completării agendei; - veridicitatea conținutului expus; - calitatea prezentării textuale; - respectarea normelor prestabilite; - completitudinea agendei.
2.	Produse elaborate (liste, extrase)	<ul style="list-style-type: none"> - completitudinea produsului; - relevanța extraselor selectate, listelor elaborate - calitatea structurării textuale; - veridicitatea informațiilor incluse; - actualitatea, corelarea informației cu prevederile în vigoare; - respectarea termenilor de elaborare.

3.	Etichetă	<ul style="list-style-type: none"> - corespunde dimensiunilor 6x10 cm; - redactarea fără erori, cu caractere <i>Times New Roman</i>, corp 12; - Denumirea taxonilor se scrie în limba română cu Bold; - Denumirea în limba latină cu Bold și <i>Cursiv</i>; - Se indică instituția, locul și data colectării.
4.	Ierbar cu plante medicinale	<ul style="list-style-type: none"> - ierborizarea PV și/sau plantelor medicinale determinate conform determinantului; - montarea și etichetarea ierbarelor; - PV și/sau plante medicinale colectate conform repartizării; - laminarea PV și/sau plantelor medicinale tematice (la necesitate).
5.	Raportul stagiului de practică	<ul style="list-style-type: none"> - corespunderea raportului stagiului de practică cerințelor stabilite; - corectitudinea formulării conținutului; - conținutul textual al raportului va fi expus într-un limbaj specific farmaceutic. - completitudinea raportului; - originalitatea, creativitatea.
6.	Portofoliul stagiului de practică	<ul style="list-style-type: none"> - respectarea nomenclatorului de acte; - corectitudinea completării cu produsele din nomenclatorul de acte; - relevanța; - veridicitatea; - completitudinea; - calitatea prezentării textuale a produselor; - respectarea normelor prestabilite.

Notele obținute la stagiul de practică se iau în calculul mediei academice semestriale a elevului. Creditele de studii transferabile se acordă pentru nota de promovare 5.00 și mai mult.

VIII. CERINȚE FAȚĂ DE LOCURILE DE PRACTICĂ

Activitatea unităților farmaceutice unde se desfășoară instruirea practică a elevilor este orientată spre recepționarea, livrarea, aprovizionarea și asistența populației cu medicamente, produse vegetale, dispozitive medicale cât și acordarea de informații și consultanții privind medicamentele.

Modalitatea de identificare a instituției pentru desfășurarea stagiului de practică se realizează după cum urmează:

- a. unitatea economică/farmaceutică aprobată prin Ordinul Ministerului Sănătății al Republicii Moldova;
- b. unitatea farmaceutică este selectată la propunerea elevului.

Analiza și validarea locurilor de practică selectate de elevi se realizează de către *Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo”*;

Stagiul practic de specialitate nr. I, capitolul *Botanica farmaceutică*, se efectuează la Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” în baza Contractului de parteneriat.

În cadrul Grădinii Botanice Naționale (Institut) „Alexandru Ciubotaru” elevii vor efectua activități pe teren deschis (colecții) și în seră, unde vor:

- efectua observații fenologice asupra diverselor plante medicinale;
- descrie morfologic plantele medicinale;
- colecta și eticheta provizoriu PV pentru ierbar;
- prezenta ierbarul conform cerințelor;
- discuta diverse aspecte ecologice despre plantele introduse în Cartea Roșie și conservarea vegetației Republicii Moldova.

Bazele practice, unde se desfășoară instruirea practică a elevilor corespund următoarelor cerințe:

- profilul farmaciilor corespunde conținuturilor de instruire;
- *mentorii* - farmaciști și asistenți farmaciști, responsabili de instruirea practică a elevilor în farmacii și întreprinderi industrial-farmaceutice sunt instruiți în domeniul psihopedagogiei;
- *mentorii* manifestă respect și responsabilitate pentru educația profesională a viitorilor specialiști și participă activ în procesul de formare a competențelor profesionale a viitorilor asistenți farmaciști;
- Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și unitățile farmaceutice propuse pentru efectuarea *Stagiului practic de specialitate nr. I* au capacitatea necesară pentru încadrarea tuturor elevilor în activitățile specifice;
- Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și unitățile farmaceutice asigură accesul elevilor la fondul de literatură de specialitate de care dispun, la utilajul și echipamentele corespunzătoare, în conformitate cu curriculumul *Stagiului practic de specialitate nr. I*;
- Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și unitățile farmaceutice efectuează instructajul elevilor privind aspecte de organizare și norme de protecție/de securitate a muncii;
- Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru” și unitățile farmaceutice evaluează nivelul competențelor profesionale obținute de elev, precum și comportamentul și modalitatea de integrare a acestuia în activitatea profesională.

Lista orientativă a instituțiilor publice/private la care se va desfășura *Stagiul practic de specialitate nr. I*:

Nr. d/o	Denumirea instituției farmaceutice	Nr. d/o	Denumirea instituției farmaceutice
1.	S.R.L. „NIV-IMPEX”	10.	S.R.L. „Elodi-Farm”
2.	S.R.L. „Biooptima”	11.	S.R.L. „TreiV Farm”
3.	S.R.L. „Birivofarm”	12.	S.R.L. „3M-Farm”
4.	S.R.L. „Farmacia Familiei”	13.	S.R.L. „Provitfarm”
5.	S.R.L. „Peon-Farm”	14.	S.R.L. „Farmacia Salut”
6.	Centrul farmaceutic universitar „Vasile Procopișin” a USMF „Nicolae	15.	S.C. „Prodiafarm” S.R.L.

	Testemișanu”		
7.	IMSP Spitalul Clinic Republican „Timofei Moșneaga”	16.	IMSP Institutul Mamei și Copilului
8.	IMSP Spitalul Clinic Municipal pentru Copii „Valentin Ignatenco”	17.	IMSP Institutul de Medicină Urgentă
9.	Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”	18.	IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”

Lista orientativă a locurilor de muncă/posturilor la care se va desfășura *Stagiul practic de specialitate nr. I:*

Nr. d/o	Locul de muncă/postul	Cerințe față de locul de muncă/postul propus elevului
1.	Oficina	Oficina va fi organizată în următoarele zone funcționale: spațiu destinat eliberării medicamentelor și dispozitivelor medicale către populație separat cu mijloace de protecție (ecran); zonă de lucru pentru personalul farmaceutic ocupat în deservirea populației, dotată cu calculator, ce permite reflectarea circuitului în sistemul informațional automatizat de evidență a circulației medicamentelor, aparat de casă, etc.; loc pentru informarea în domeniul promovării modului sănătos de viață, unde se vor afișa informații pentru educarea populației privind diversele aspecte ale modului sănătos de viață. În sala de deservire a farmaciei să fie afișată lista medicamentelor și a produselor parafarmaceutice care pot fi eliberate din farmacie fără rețeta medicului.
2.	Încăperile de depozitare și păstrare a stocurilor de produse farmaceutice	Încăperile de depozitare și păstrare să asigure despachetarea stocurilor de produse farmaceutice; păstrarea formelor industriale; păstrarea materialelor auxiliare; păstrarea medicamentelor psihotrope și stupefiante (safeu) conform legislației în vigoare.
3.	Grădina Botanică Națională (Institut) „Alexandru Ciubotaru”	Blocul de laboratoare, seră, colecții și expoziții de plante precum: Dendrariul- expozițiile fam. Rosaceae, Fagaceae, Fabaceae etc.; Flora Moldovei (expoziția vegetației de stepă, forestieră, acvatică etc.); Grădina de trandafiri (Rosariul); Grădina de liane (Lianariul); Sectorul de floricultură; Sectorul plante tropicale și subtropicale etc., unde elevii au posibilitatea de a studia și efectua diverse observații fenologice la PV sau specii de plante medicinale.

IX. RESURSELE DIDACTICE RECOMANDATE ELEVILOR

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
MONOGRAFII			
1.	ADAUJI, S., BEZVERHNI, Z., PRISCU, V. Sub redacția BRUMĂREL, M. Asistență farmaceutică specializată în farmaciile comunitare. Indicații metodice. Chișinău: F.E.P. „Tipografia Centrală”, 2014. 108 p.	www.library.usmf.md Biblioteca on-line a USMF „Nicolae Testemițanu”	Nedeterminat
2.	ADAUJI, S. Sub redacția BRUMĂREL, M. Sisteme informaționale în activitatea farmaceutică. Indicații metodice. Chișinău: F.E.P. „Tipografia Centrală”, 2014. 128 p.	www.library.usmf.md Biblioteca on-line a USMF „Nicolae Testemițanu”	Nedeterminat
3.	SAFTA, V., BRUMĂREL, M., ADAUJI, S., BEZVERHNI, Z. Farmacie Socială. Chișinău: Tipografia Centrală, 2011. 375 p. ISBN 978-9975-78-999-8.	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo”.	Nedeterminat
4.	SAFTA, V., BRUMĂREL, M., CIOBANU, N., ADAUJI, S. Management și legislație farmaceutică. Chișinău: Tipografia Centrală, 2012. 800 p. ISBN 978-9975-53-117-7.	Sala de studii	Nedeterminat
5.	CALALB, T., BODRUG, M., Botanica farmaceutică. Chișinău, CEP „Medicina”, 2009	https://farmacognozie.usmf.md/sites/default/files/inline-files/Calalb%20T.%20Botanica%20farmaceutic%C4%83.pdf	Nedeterminat
6.	CHIRU, T., NISTREANU, A., Determinator de produse vegetale medicinale, Chișinău, CEP „Medicina”, 2018	usmf.md/sites/default/files/inline-files/Chiru%20T.%20Determinator%20de%20produse%20vegetale%20medicinale%202018.pdf	Nedeterminat
7.	Cartea Roșie a republicii Moldova. Plante, ed. II. Chișinău, Știința, 2001	Biblioteca CEMF „Raisa Pacalo”	1
ACTE NORMATIVE			
8.	Legea cu privire la activitatea farmaceutică: nr. 1456-XII din 25 mai 1993. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2005, nr. 59-61.	www.legis.md	Nedeterminat
9.	Legea cu privire la medicamente: nr. 1409-XIII din 17 decembrie 1997. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 1998, nr. 52-53.	www.legis.md	Nedeterminat
10.	Legea cu privire la circulația substanțelor stupefiante, psihotrope și a precursorilor: nr. 382-XIV din 6 mai 1999. In: Monitorul Oficial	www.legis.md	Nedeterminat

	al Republicii Moldova. 1999, nr. 73-77.		
11.	Hotărârea de Guvern pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind dotarea și exploatarea farmaciilor și depozitelor farmaceutice: nr. 504 din 12 iulie 2012. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2012, nr. 149-154.	www.legis.md	Nedeterminat
12.	Ordinul Ministerului Sănătății cu privire la modul de prescriere și eliberare a medicamentelor: nr. 960 din 1 octombrie 2012. In: Monitorul Oficial al Republicii Moldova. 2012, nr. 216-220.	www.legis.md	Nedeterminat
13.	Ordinul Ministerului Sănătății cu privire la aprobarea Instrucției despre regimul sanitar în întreprinderile și instituțiile farmaceutice: nr. 334 din 19.06.1995.	www.legis.md	Nedeterminat
14.	Strategia UE pentru biodiversitate pentru 2030	https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/biodiversity/#2030	Nedeterminat
15.	Regulamentul privind refacerea naturii	https://www.consilium.europa.eu/ro/policies/biodiversity/#restoration	Nedeterminat

X. ANEXE

Anexa nr. 1 – Nomenclatorul de acte al stagiului practic Stagiul practic de specialitate nr. 1

Anexa nr. 2 – Agenda formării profesionale

Anexa nr. 3 – Referința elevului

Anexa nr. 4 – Ierbar cu plante medicinale

Anexa nr. 5 – Raportul stagiului de practică